

SEE MORE JESUS · WANTTOSEEMORE.COM

Nzambe ya Nguya — Boyekoli ya Biblia ya KJV na Mituya ya Strong

WHO JESUS WAS BEFORE BETHLEHEM — THE PLURAL VOICE, THE ANGEL OF THE LORD, THE WOOD ON ISAAC

Liteya ya Motuya ya Biblia — Nsango Malamu ya Yesu Klisto

LILOBA YA EBANDELI

Eteni oyo etunaka soki Yesu azali nani, kobanda na bokeli, epai Nzambe alobi, "Tosala moto na elilingi na biso." Elandi Ye oyo babengaka anjelu ya Nkolo, oyo bato bakutanaki na ye miso na miso mpe babengaki ye Nzambe. Esukisi na nzete oyo balalisaki likolo na Izaki, mwana se moko oyo Abrayama alingaki. Eyano nyonso ewuti na Biblia yango moko, na maloba na yango moko ya Biblia.

MITUNA MISATO OYO BOYEKOLI OYO EKOYANOLA:

1. Soki Nzambe azali moko, nani azali "bisu" oyo alobi na Ebandeli 1:26?
2. Anzeli ya Yawe azali nani, oyo bato bakutanaki na ye miso na miso mpe babengaki ye Nzambe?
3. Nzete oyo batiaki na likolo ya Izaki, mwana na ye se moko, ezalaki kolakisa liboso likambo nini?

LIKAMA YA EBANDELI

Ezayi 9:5 (KJV 9:6) Pamba te mwana mobali moko abotami mpo na biso, mwana mobali moko apesameli biso, mpe bokonzi ezali na likolo ya mapeka na ye; bakobenga ye: Mosungi ya kokamwa, Nzambe ya nguya, Tata ya seko, Mokonzi ya kimia.

MWANA MOKO ABOTAMI + MWANA MOBALI MOKO APESAMI --> NKOMBO NA YE EKOBENGAMA NZAMBE NA NGUYA.

Mibu nkama sambo liboso ya mbotama ya Yesu, mosakoli moko akomaki ete mwana yango akobengama Nzambe ya nguya. Mwana Yesu alalaki na esika ya kolisa bibwele. Tanga verse na kimya. Ba verse yango elobeli nsango mobimba ya boyekoli oyo.

A. NZAMBE OYO ALOBAKI "TOSALA" — NZAMBE MOKO, KASI BALOBI BALEKI MOKO

A1. Ebandeli 1:26 Bongo Nzambe alobaki: «Tika ete tosala bato na elilingi na biso, na lolenge oyo biso tozali, mpo ete bakonza bambisi ya ebale, bandeke ya likolo, bibwele kati na mokili mobimba, bikelamu nyonso oyo etambolaka na libumu mpe banyama ya mike-mike!» (27) Nzambe akelaki bato na elilingi na Ye, akelaki bango na elilingi ya Nzambe; akelaki bango mobali mpe mwasi.

TOSALA MOTO NA ELILINGI NA BISO, KOLANDANA NA BOMOTO NA BISO --> BONGO NZAMBE AKELAKI MOTO NA ELILINGI NA YE MOKO.

(Makanisi na ngai moko: Tángá Genèse 1:26 na Genèse 1:27 elongo. Kokitisa te bokeseni kati na na verse mibale wana. Genèse 1:26 elobi "bisu" mpe "na bisu." Genèse 1:27 elobi "elilingi na ye moko" mpe "Nzambe akelaki," nyonso mibale na molongo moko (singulier). Biblia ezali kolobela verse mibale wana esika moko kozanga bosengi bolimbisi. Biblia ezali kaka koloba yango mibale.)

A2. Ebandeli 3:22 Yawe Nzambe alobaki: «Tala, moto akomi lokola moko kati na biso mpo na koyeba malamau mpe mabe. Sik'oyo, esengeli te kopesa ye nzela ya kotia loboko na ye mpo na kozwa lisusu mbuma ya nzete ya bomoi mpe kolia yango, noki te awumela libela na bomoi.»

MOTO AKOMI LOLA MOKO NA BISO, MPO NA KOYEBA MALAMU NA MABE.

A3. Ebandeli 11:7 Boye, tokita mpe totia mobulu kati na maloba na bango mpo ete bango na bango bayokana lisusu te.»

TIKA TOKITA MPE TOBULUNGANISA MONOKO NA BANGO.

A4. Ezayi 6:8 Bongo, nayokaki mongongo na Nkolo koloba: — Nakotinda nani? Nani akokende mpo na biso? Nazongisaki: — Ngai oyo, tinda ngai!

NAKOTINDA NANI + NANI AKOKENDE MPO NA BISO?

(Makanisi na ngai ya moko: Tala malamau Yisaya 6:8. Yisaya 6:8 ezali na ndenge mibale ya koloba na kati ya fraze moko: "Nakotinda nani" mpe "nani akokende mpo na bisu." Moto moko oyo azali koloba asalelaka elobeli ya moto moko mpe ya bato ebele elongo. Ezali te libunga ya kokoma. Ezali te Nzambe azali kosalela liloba ya bato ebele mpo na kolimbola ye moko kaka. Lolenge oyo ekomonana mbala mingi, na mikanda mingi ekeseni ya Biblia, na boumeli ya bantango ebele.)

A5. Deteronomi 6:4 Isalaele, yoka malamau! Yawe azali Nzambe na biso, Yawe azali kaka moko.

[H259 echad ■]

ISALAELE, YOKA MALAMU! YAWE AZALI NZAMBE NA BISO, YAWE AZALI KAKA MOKO.

(Makanisi na ngai moko: Kolimbola Mibeko 6:4 ezali kotambwisa boyekoli mobimba oyo. Nzambe azali moko. Banzambe mibale bazali te. Banzambe misato bazali te. Banzambe ebele bazali te. Vete nyonso kati na boyekoli oyo oyo ekoki komonisa Nzambe ya mibale etangami na mabe. Kolimbola Mibeko 6:4 ezali momékano mpo na yango. Tala liloba ya Ebre oyo vete oyo esaleli mpo na "moko." Liloba yango ezali echad. Echad ezali liloba moko wana esaleli mpo na kobenga pokwa na ntongo MOKOLO MOKO, atako mokolo ezali na biteni mibale. Echad ezali liloba moko wana esaleli mpo na kobenga mobali na mwasi na ye MOSUNI MOKO, atako mobali na mwasi bazali bato mibale. Biblia eponaki liloba mpo na "moko" oyo epesaka nzela ete bato koleka moko bazala kati na yango. Ebandeli 1:26 na sima ekomi Nzambe koloba "tosala.")

A6. Ezayi 45:5 Nazali Yawe, mosusu azali te; Nzambe mosusu azali te, soki Ngai te. Nalatisi yo mokaba na loketo atako oyebi Ngai nanu te;

NAZALI YAWE + MOSUSU AZALI TE + NZAMBE MOSUSU AZALI TE.

(Makanisi na ngai moko: Ezaya 45:5 elobi ngambo mosusu ya solo oyo. Boyekoli oyo ekokima Ezaya 45:5 te. Nzambe alobi polele ete ezali na Nzambe mosusu te longwa na ye. Nyonso oyo boyekoli oyo ekomona na bakoti oyo etikali ekoki ata moke te kobakisa Nzambe ya mibale. Oyo boyekoli oyo ekomona na bosolo eleki kokamwa mpe eleki malamau na Nzambe ya mibale. Boyekoli oyo ekomona Nzambe kaka moko azali komiyebisa epai ya bato.)

B. MOTO OYO BABENGAKI ANJELU YA NKOLO — OYO BABENGAKI MPE NZAMBE

Liloba ya Ebre oyo ebongolami na "anzelu" ezali malak (H4397). Malak elingi koloba moto oyo atindami. Malak elobeli mosala oyo moto oyo atindami asengeli kosala, kasi elobeli te ezaleli ya moto wana. Tala ndenge Biblia elobeli moto wana oyo atindami kati na masolo oyo ezali na se.

B1. AGARA NA ESOBE — APESI YE NKOMBO

Ebandeli 16:7 Anjelu ya Yawe amonaki Agari na esobe, pene ya etima oyo ezali na nzela ya Shuri.

[H4397 malak ■] (8) Atunaki ye: — Agari, mosali ya Sarayi, owuti wapi mpe ozali kokende wapi?

Azongisaki: — Nazali kokima mosika ya Sarayi, nkolo na ngai. (9) Anjelu ya Yawe alobaki na ye: — Zonga epai ya nkolo na yo mpe mikitisa liboso na ye. (10) Anjelu ya Yawe alobaki na ye lisusu: — Nakokomisa bakitani na yo ebele penza mpe moto moko te akokoka kotanga bango.

ANJELU YA NKOLO ALOBAKI, NAKOKOMISA NKONA NA YO EBELE MPENZA.

Ebandeli 16:13 Agari amitunaki: «Boni, namoni solo Nzambe oyo azali komona ngai?» Boye, Agari apesaki Yawe oyo asololaki na ye Kombo «Ata-Eli-Royi,» oyo elakisi: Nzambe oyo azali komona ngai.

AGARI AMITUNAKI: «BONI, NAMONI SOLO NZAMBE OYO AZALI KOMONA NGAI?» BOYE.

(Makanisi na ngai moko: Biloko mibale kati na Ebandeli 16 esengeli kokanga likebi ya motángi. Ya liboso, moto oyo babengi "anzelu ya Yawe" alobi: "Nakokolisa libota na yo." Anzelu ya Yawe alobaka te "Yawe akokolisa libota na yo." Anzelu ya Yawe alobaka lokola moto oyo azali ye moko kosala mosala ya kokolisa yango. Ya mibale, maloba ya Biblia yango moko, kasi te makanisi ya Agara, ebengi anzelu oyo ya Yawe "Yawe oyo alobaki na ye." Agara abengi moto wana kaka "Yo Nzambe." Moyebisi ya mokanda ya Ebandeli andimi elongo na Agara.)

B2. LOBOKO NA LIKOLO YA IZAKI — ALAPI NDAI NA NKOMBO NA YE MOKO

Ebandeli 22:11 Kasi anjelu ya Yawe abengaki ye wuta na likolo: — Abrayami! Abrayami! Abrayami azongisaki: — Ngai oyo. (12) Anjelu alobaki: — Kosembola loboko na yo te likolo ya mwana, kosala ye mabe te. Nasosoli sik'oyo ete otosaka Nzambe, pamba te oboyi te kopesa Ngai mwana na yo ya mobali, mwana na yo se moko.

PAMBA TE OBOYI TE KOPESA NGAI MWANA NA YO YA MOBALI, MWANA NA YO SE MOKO.

Ebandeli 22:15 Anjelu ya Yawe abengaki Abrayami na mbala ya mibale wuta na likolo (16) mpe alobaki: «Nakati seleka na Kombo na Ngai, elobi Yawe, ete lokola osali likambo ya boye, lokola oboyi te kopesa Ngai mwana na yo ya mobali, mwana na yo se moko, (17) nakopambola yo solo mpe nakokomisa bakitani na yo ebele lokola minzoto ya likolo, mpe ebele lokola zelo ya ebale. Bakitani na yo bakokamata bingumba ya banguna na bango. (18) Bato ya bikolo nyonso ya mabele bakomipambola mpo na bakitani na yo, pamba te otosi Ngai.»

NALAPI NDAI NA NKOMBO NA NGAI MOKO, ELOBI NKOLO --> NA NKONA NA YO, BIKOLO NYONSO YA MOKILI EKOPAMBOLAMA.

(Makanisi na ngai moko: Tala maloba mibale kati na Genèse 22:11-18. Liloba ya liboso ezali "Obombi te mwana na yo epai na NGAI." Abrahamu azalaki kopesa mwana na ye epai ya Nzambe. Moloba na maloba oyo alobi ete mwana abombamaki te epai ya moloba yango. Liloba ya mibale ezali "Nalapi ndai na nkombo na ngai moko, elobi Yawe." Na ntango ya kala, moto azalaki kolapa ndai na nkombo ya moto moko oyo aleki ye na monene. Motindami oyo asalemi mpo na komema kaka nsango moko te alapaka ndai na nkombo na ye moko. Motindami oyo asalemi te asignaka ndai na nkombo ya boyokani ya Nzambe. Ebre 6:13 epesi ntina. Ebre 6:13 elobi ete Nzambe alapaki ndai na nkombo na ye moko. Ebre 6:13 elobi ntina: "mpo azalaki na moto moko te oyo aleki ye na monene.")

B3. YAKOBO ABUNDISI MOTO MOKO — MPE APESI ESIKA YANGO NKOMBO "ELONGI YA NZAMBE"

Ebandeli 32:25–32:27 (KJV 32:24-26) Jakobi atikalaki kaka ye moko. Bongo moto moko abundaki na ye kino tango tongo elingaki kotana. (25) Wana moto yango amonaki ete akoki kolonga Jakobi te, abetaki Jakobi na loketo mpe mokuwa ya loketo na ye ebukanaki tango bazalaki kobunda. (26) Sima, moto yango alobaki: — Tika ngai nakende, pamba te tongo elingi kotana. Kasi Jakobi azongisaki: — Nakotika yo te kokende soki opamboli ngai te.

MOTO MOKO ABUNDAKI NA YE --> NAKOTIKA YO TE KOKENDE SOKI OPAMBOLI NGAI TE.

Ebandeli 32:29–32:31 (KJV 32:28-30) Moto yango alobaki lisusu: — Kobanda lelo, kombo na yo ekozala lisusu Jakobi te, kasi Isalaele, pamba te obundi na Nzambe mpe na bato, bongo olongi. (29) Jakobi alobaki: — Nabondeli yo, yebisa ngai kombo na yo. Azongiselaki ye: — Mpo na nini ozali kotuna kombo

na ngai? Boye apambolaki ye na esika wana. (30) Jakobi abengaki esika yango «Penieli,» pamba te alobaki: «Namoni Nzambe na miso na ngai, mpe bomoi na ngai ebiki.»

LOKOLA MOKONZI OZALI NA NGUYA EPAI YA NZAMBE --> NAMONI NZAMBE ELONGI NA ELONGI, MPE BOMOI NA NGAI EBIKI.

(Makanisi na ngai moko: Makomi ya Ebandeli 32 ebengi moto oyo "mobali." Mobali oyo azalaki kobunda na Yakobo alobi ete Yakobo azali na nguya ELONGO NA NZAMBE. Yakobo apesi mabele wana nkombo "elongi ya Nzambe." Yakobo alobi ete bomoi na ye ebikisamaki. Yakobo asengi mobali oyo nkombo. Yakobo azwi te nkombo, kasi motuna moko lisusu. Bomba motuna oyo eyanolamaki te na ntina ya nkombo. Motuna wana kaka emonani lisusu, na buku mosusu ya Biblia, nsima ya bankama ya mbula.)

B4. NZETE OYO EZALAKI KOPELA — ANJELU OYO AZALI NGAI NAZALI

Kobima 3:2 Kuna, Anjelu ya Yawe abimelaki ye kati na ndemo ya moto oyo ezalaki komata longwa kati na mwa nzete. Moyize amonaki nzete moke yango kopela moto, kasi ezalaki kozika te. (3) Moyize amilobelaki: «Tika ete nabaluka mpo ete natala emoniseli oyo ya kokamwa mpe nayeba mpo na nini nzete moke oyo ezali kozika te.» (4) Tango Yawe amonaki ete Moyize azali kobaluka mpo na kotala, Nzambe abengaki ye wuta na nzete moke yango: — Moyize, Moyize! Moyize azongisaki: — Ngai oyo! (5) Nzambe alobaki na ye: — Kopusana awa te, longola basandale na yo na makolo na yo, pamba te esika oyo otelemi ezali mabele ya bule. (6) Alobaki lisusu: — Nazali Nzambe ya bakoko na yo, Nzambe ya Abrayami, Nzambe ya Izaki, mpe Nzambe ya Jakobi. Boye Moyize abombaki elongi na ye, pamba te abangaki kotala Nzambe.

ANJELU YA NKOLO ABIMISAKI YE NA MOTO OYO EZALAKI KOPELA --> NZAMBE ABENGAKI YE UTA NA KATI YA NZETE YA NZUBA.

Kobima 3:14 Nzambe alobaki na Moyize: — Ngai nazali oyo akosala. Tala makambo oyo okoloba na bana ya Isalaele: «Nazali atindi ngai epai na bino.»

NGAI NAZALI OYO AKOSALA --> NAZALI ATINDI NGAI EPAI NA BINO.

(My personal thoughts: Exodus 3:2 says the angel of the LORD. Exodus 3:4 says the LORD, and God. The same bush, the same fire, and the same voice appear in both verses, two verses apart. The Bible never treats this as a contradiction. This same voice then gives the name that Israel would carry for ever: I AM THAT I AM.)

B5. MANOA NA MWASI NA YE — NKOMBO OYO EZALI EYENGE

Bilombe 13:3 Anjelu na Yawe abimelaki mwasi ya Manoa mpe alobaki: «Tala, ozali ekomba mpe ozali na bana te, kasi okokoma na zemi mpe okobota mwana mobali.

ANJELU NA Yawe ABIMELAKI MWASI YA MANOA MPE ALOBAKI --> KASI OKOKOMA NA ZEMI MPE OKOBOTA MWANA MOBALI.

Bilombe 13:17 Manoa atunaki Anjelu na Yawe: — Kombo na yo nani mpo ete topesa yo lokumu tango elaka na yo ekokokisama? **[H6383 piliy ■]** (18) Anjelu na Yawe azongiselaki ye: — Mpo na nini ozali kotuna ngai kombo na ngai? Kombo na ngai ezali kombo ya kokamwa.

KOMBO NA NGAI EZALI KOMBO YA KOKAMWA?

Bilombe 13:20 Ndenge moto ezalaki komata na likolo longwa na etumbelo, Anjelu na Yawe mpe amataki kati na moto. Tango bamonaki bongo, Manoa mpe mwasi na ye bakweyaki bilongi kino na mabele. (21) Tango Anjelu na Yawe alimwaki na miso ya Manoa mpe ya mwasi na ye, Manoa asosolaki ete ezalaki Anjelu ya Yawe. (22) Manoa alobaki na mwasi na ye: — Solo, tokufi na biso, pamba te tomoni Nzambe!

ANJELU YA NKOLO AMATAKI NA MOTO YA ETUMBELO --> TOKOKUFA SOLO, MPO TOMONI NZAMBE.

(Makanisi na ngai moko: Makambo misato emonanaka polele na Basambisi 13. Manoa asengi nkombo, kaka ndenge Yakobo asalaki na Ebandeli 32. Nkombo ekabelami Manoa lisusu te, mbala oyo elimbolami na ntina moko. Liloba ya Ebre epesami mpo na ntina yango ezali piliy (H6383). Biblia KJV ebongoli piliy na "sekele." Piliy elingi koloba: eleki kokamwa mpo na koyebana. Piliy ewuti na mosisa moko na pele (H6382), liloba oyo ebongolami na "Bokamwisi" na Yisaya 9:6, esika mwana oyo abotami mpo na biso apesami nkombo. Anzelu wana kaka ya Yawe amataka na móto ya etumbelo. Bosukisi ya Manoa moko ezali te "tomoni anzelu." Bosukisi ya Manoa ezali "tomoni Nzambe.")

B6. MOKONZI YA BASODA LIBANDA YA YERIKO — AGUMBAMAKI, MPE ALONGOLAKI SAPATO

Jozue 5:13 Nzokande, tango Jozue azalaki pene ya Jeriko, atombolaki miso mpe amonaki moto moko atelembi liboso na ye; moto yango asimbaki mopanga na loboko na ye. Jozue apusanaki pene na ye mpe atunaki ye: — Boni, ozali na ngambo na biso to na ngambo ya banguna na biso? **[H8269 sar ■]** (14) Azongiselaki Jozue: — Te, kasi nazali mokonzi ya mampinga ya Yawe; nayeika kaka sik'oyo. Boye, Jozue akweyaki elongi kino na mabele mpe alobaki na ye: — Sango nini nkolo na ngai azali na yango mpo na mosali na ye? (15) Mokonzi ya mampinga ya Yawe alobaki na ye: — Longola basapato na yo na makolo, pamba te esika oyo ozali ezali bule. Jozue asalaki se bongo.

YOSUA AKWEAKI ELONGI NA YE NA MABELE, MPE AGUMBAMAKI --> LONGOLA SAPATO NA YO NA MAKOLO NA YO, MPO ESIKA OYO OTELEMI EZALI ESIKA MOSANTU.

EZALI NDENGE MOSUSU YA KOTALA, KASI LIKAMBO MOKO — bato mibale bayebisamaki bálongola sapato na bango

Kobima 3:5 Nzambe alobaki na ye: — Kopusana awa te, longola basandale na yo na makolo na yo, pamba te esika oyo otelembi ezali mabele ya bule.

LONGOLA BASANDALE NA YO NA MAKOLO NA YO, PAMBA TE ESIKA OYO OTELEMI EZALI MABELE YA BULE.

(Makanisi na ngai ya moko: Tala malamuni mitindo moko, na maloba pene na ndenge moko, epebamaki na mibali mibale ekeseni, na kati ya bambula nkama mingi. Na nzete ya nzube, mitindo eutaki na mongongo oyo makomi ya Biblia ebengaka Yawe mpe Nzambe. Libanda ya Yeriko, mitindo eutaki na moto moko atelembi wana na mbeli na ye na loboko. Moto oyo azali libanda ya Yeriko atikaki Yosua akweya na elongi na ye mpe akumisa moto oyo. Moto oyo azali libanda ya Yeriko apekisaki te Yosua kokumisa ye. Kokanisa yango na oyo anzeli ya solo, oyo asalemaki, asalaka soki moto akoluka kokumisa anzeli. Anzeli alobi, "Nazali mosali moninga na yo" (Emoniseli 19:10). Anzeli alobi, "kumisa Nzambe" (Emoniseli 22:9). Yoane amekaki kokumisa anzeli mbala mibale. Anzeli aboyaki bokumisi ya Yoane mbala mibale. Moto moko te aboyaki bokumisi ya Yosua libanda ya Yeriko.)

B7. SIKAWA TESTAMENT YA SIKAWA ELOBI LIKAMBO MOKO YA POLELE MPENZA

Yoane 1:18 Moto moko te amona Nzambe, kasi ezali kaka Mwana se moko oyo azali Nzambe mpe azali moko na Tata nde atalisaki biso Ye. **[G1834 exegeomai ■] [G3439 monogenes ■]**

MOTO MOKO TE AMONI NZAMBE NTANGO NYONSO --> MWANA MOBALI SE MOKO OYO ABOTAMI AYEYISI YE.

Yoane 5:37 Ye moko, Tata, oyo atindaki Ngai atatolaki mpo na Ngai. Botikala nanu te koyoka mongongo na Ye mpe komona elongi na Ye;

BOTIKALA NANU TE KOYOKA MONGONGO NA YE MPE KOMONA ELONGI NA YE.

1 Timote 6:16 Ye oyo azali se moko oyo akufaka te, avandaka kati na pole oyo moto ata moko te akoki kopusana pene na yango, Ye oyo moto ata moko te atikala komona, mpe oyo moto moko te akoki komona. Tika ete lokumu mpe nguya ezala ya Ye mpo na libela! Amen!

AVANDAKA KATI NA POLE OYO MOTO MOKO TE AKOKI KOPUSANA PENE NA YANGO --> YE OYO MOTO ATA MOKO TE ATIKALA KOMONA, MPE OYO MOTO MOKO TE AKOKI KOMONA.

Sikawa, tia biteni mibale ya Biblia pembeni na pembeni mpe tanga biteni mibale wana esika moko.

Kondimana ya Kala elobaka, mbala na mbala, ete bato BAMONAKI moto oyo, basololaki na moto oyo, baliaki liboso ya moto oyo, babundaki na moto oyo, mpe bazalaki na bomoi.

Kondimana ya Sika elobi, polele mpe mbala misato, ete moto moko te amoná naino Nzambe Tata, mpe moto moko te akoki komona Nzambe Tata.

Bilobeli nyonso mibale ezali ya solo. Moto oyo bato bamonaki na Testama ya Kala mpe Tata oyo bato bakokaki komona te bazali bongo bato mibale ekesani. Yoane alobi soki moto oyo bamonaki azali

nani. Yoane alobi ete moto oyo bamonaki azali Mwana se moko oyo abotamaki, Mwana oyo azali na kati ya mbunzu ya Tata. Yoane alobi ete Mwana se moko oyo abotamaki amemi Nzambe Tata na libanda esika bakoki komona Nzambe Tata.

[BAVERSITE ESANGISAMI—MOKAPO MOKO TE ELOBI YANGO YANGO MOKO]

(Makanisi na ngai moko: Kebá mpe zalá sembo awa, mpo awa nde ezali esika oyo moto akoki kobanda kobakisa na Biblia. Oyo elobami POLELE: makomi ya Testama ya Kala moko ebengi moto oyo atindamaki oyo Nkolo mpe Nzambe, mpe bato oyo bakutanaki na moto oyo atindamaki balobi kaka bongo. Eteni wana ezali libanzi te. Eteni wana ezali oyo maloba yango elobi. Oyo EKÓMISAMI NA KOTIA BAVERSETI ESIKA MOKO: ete moto oyo ya komonana amononaki azali nde mpenza Mwana. Verse moko te elobi "anzelu ya Nkolo na Genèse 16 azali Yesu." Libanzi oyo ekómisami na kotia Yoane 1:18, Yoane 5:37, mpe 1 Timote 6:16 pembeni na masolo ya Testama ya Kala mpe kotuna soki nani nde azalaki komonana. Yango wana nde ndakisa yango ezali wana, mpe ndakisa yango etikali wana.)

B8. MPE MOTINDAMI-OYE-AZALI-YAWE ABIMI LISUSU NA NSUKA MPENZA YA TESTAMENI YA KALA

Malashi 3:1 «Nakotinda ntoma na Ngai; ye nde akoya liboso mpo na kobongisela Ngai nzela. Boye Yawe oyo bozali kozela akoya na pwasa kati na Tempelo na Ye; ntoma ya boyokani oyo bolingi akoya,» elobi Yawe, Mokonzi ya mampinga. [H4397 malak ■]

NAKOTINDA NTOMA NA NGAI + AKOBONGISA NZELA LIBOSO NA NGAI --> NKOLO AKOYA NA MBALAKAKA NA TEMPELO NA YE, NTOMA YA BOYOKANI.

EMONONO ESUSU, LISOLO MOKO — ntoma oyo alakisamaki, mpe ntoma oyo ayebisamaki

Malako 1:2 kolanda ndenge ekomama kati na mokanda ya mosakoli Ezayi: «Nakotinda ntoma na Ngai liboso na Yo, ye nde akobongisela Yo nzela. (3) Mongongo ya moto moko ezali kobeleva kati na esobe: « Bobongisa nzela mpo na Nkolo, bosomeleva Ye banzela ya mike! » (4) Boye Yoane azalaki kati na esobe mpe azalaki kosakola: «Bobongola mitema na bino, bozwa libatizi, mpe Nzambe akolimbisa masumu na bino!»

TALA, NATINDI NTOMA NA NGAI LIBOSO YA ELONGI NA YO --> BOBONGISA NZELA YA NKOLO.

(Makanisi na ngai moko: Malaki 3:1 elobeli bato mibale batindami na vese moko. Motindami ya liboso akei liboso mpo na kobongisa nzela. Motindami mosusu abengami "Nkolo" mpe "ntoma ya boyokani." Motindami oyo ya mibale nde azali oyo azali koya na tempelo ya Nkolo ye moko. Marko afungoli Evanzile ya Marko na kotanga kaka molongo wana ya Malaki 3:1. Marko abengi mobongisi-nzela na nkombo Yoane, na esobe. Yango etikaka motindami ya mibale kozanga kobengama na nkombo na esika wana na Marko. Kalakala ya Boyokani ya Kala esukaki na kozela ntoma moko oyo azali Nkolo. Boyokani ya Sika ebandi na ntoma yango kaka oyo azali kotambola kati na bato.)

C. NZETE OYO ETIAMAKI NA MWANA SE MOKO — ABRAHAMU NA IZAKI NA NGOMBA

C1. Ebandeli 22:2 Nzambe alobaki na ye: — Zwa Izaki, mwana na yo ya mobali, mwana na yo se moko oyo olingaka; kende na mokili ya Morija, mpe kuna, okopesa Ngai ye lokola mbeka ya kotumba na likolo ya ngomba oyo nakolakisa yo. [H3173 yachiyd ■]

KAMATA SIKAWA MWANA NA YO, MWANA NA YO SE MOKO IZAKI, OYO OLINGAKA --> BONZA YE KUNA LOKOLA MBEKA YA KOTUMBA.

C2. Ebandeli 22:6 Abrayami azwaki bakoni ya kotumbela mbeka mpe amemisaki yango Izaki, mwana na ye; mpe ye moko amemaki moto mpe mbeli, bongo bango mibale bakendekei nzela moko.

[H6086 ets ■]

ABRAYAMI AZWAKI BAKONI YA KOTUMBELA MBEKA MPE AMEMISAKI YANGO IZAKI, MWANA NA YE --> BONGO BANGO MIBALE BAKENDEKEI NZELA MOKO.

(Makanisi na ngai moko: Na Genèse 22:6, tata amemi te nzete ya kotumba. Izaki amemi nzete ya kotumba na likolo ya ngomba. Abrahamu akolalisa Izaki likolo ya nzete wana. Liloba ya Ebre mpo na nzete wana ezali ets (H6086). Ets ezali liloba ya momesano mpo na nzete ya bomoi. Ets ezali mpe liloba ya momesano mpo na mabaya oyo bakati. Ets ezali liloba

wana kaka oyo esalelamaki mpo na nzete ya bomoi. Ets ezali liloba wana kaka oyo esalelamaki mpo na nzete oyo ezalaki na kati ya elanga.)

C3. Ebandeli 22:7 Izaki atunaki Abrayami, tata na ye: — Tata na ngai! Abrayami azongisaki: — Ngai oyo! Izaki alobaki: — Tozali na moto mpe koni, kasi wapi mpate mpo na mbeka ya kotumba? (8) Abrayami azongisaki: — Mwana na ngai, Ye moko Nzambe akopesa mpate mpo na mbeka ya kotumba. Boye bango mibale bakendeki nzela moko.

MPATA EZALI WAPI MPO NA MBEKA YA KOTUMBA? --> NZAMBE AKOMIPESA MPATA.

C4. Ebandeli 22:13 Abrayami atombolaki miso na ye mpe amonaki meme ya mobali oyo maseke na yango ezalaki ya kokangama na nzete ya moke. Azwaki yango mpe apesaki yango mbeka ya kotumba na esika ya mwana na ye ya mobali.

MPATA MOBALI OYO MASEKE NA YANGO EKANGAMAKI NA BANZETE YA MIKE --> APESAKI YANGO LIKABO YA KOTUMBA NA ESIKA YA MWANA NA YE.

Ebandeli 22:14 Abrayami abengaki esika yango «Nkolo akopesa.» Yango wana balobaka kino lelo: «Na likolo ya ngomba ya Yawe, ekopesama.»

NA LIKOLO YA NGOMBA YA YAWE, EKOPESAMA.

(Makanisi na ngai moko: Tala lisusu motuna ya mwana na Genèse 22:7 : Mpate ezali wapi? Abrahamu ayanoli motuna yango. Eyano ya Abrahamu ekómi mosika koleka oyo ye moko ayebaki. Abrahamu alobi ete, "Nzambe akopesa ye moko mpate mpo na mbeka ya kotumba." Maloba wana ekoki komema ndimbola mibale. Ndimbola moko ezali ete Nzambe akozwa mpate mpo na bosaleli na ye moko. Ndimbola mosusu ezali ete Nzambe akopesa ye moko lokola mpate. Oyo Nzambe apesaki solo mokolo wana ezalaki MPATE-MOBALI, kasi mwana-mpate te. Mpate-mobali ezali mpate ya mobali oyo ekoli mobimba. Mpate-mobali oyo ekufaki na esika ya mwana, ekangamaki na maseke. Motuna ya Izaki eyanolami na ngomba na ndimbola moko. Motuna ya Izaki etikali mpe polele na ndimbola mosusu. Mwana-mpate ezali kaka na nyongo. Abrahamu apesi esika yango nkombo elongo na elaka na ntango ekoya: "Na ngomba ya Yawe ekomonana.")

NDENGE MOSUSU YA KOTALA, LIKAMBO MOKO — mwana oyo amemaki nzete, mpe Mwana oyo amemaki ekulusu

Ebandeli 22:6 Abrayami azwaki bakoni ya kotumbela mbeka mpe amemisaki yango Izaki, mwana na ye; mpe ye moko amemaki moto mpe mbeli, bongo bango mibale bakendeki nzela moko.

ABALAHAMU ATIYAKI BANZETE LIKOLO YA IZAKI MWANA NA YE --> BANGO MIBALE BAKENDAKI ELONGO.

Yoane 19:17 Yesu amemaki, Ye moko, ekulusu na Ye; abimaki na engumba mpe akendeki na esika oyo babengaka, na lokota ya Arami, «Gologota.»

YESU AMEMAKI, YE MOKO, EKULUSU NA YE; ABIMAKI NA ENGUMBA MPE AKENDEKI NA ESIKA OYO BABENGAKA.

Yoane 19:18 Ezalaki na esika yango nde babakaki Yesu na ekulusu, elongo na bato mosusu mibale: moko, na ngambo ya loboko ya mobali ya Yesu; mosusu, na ngambo ya loboko na Ye ya mwasi.

KUNA BABAKAKI YE NA EKULUSU + YESU NA KATI.

(Makanisi na ngai: Tata moko, mwana moko kaka oyo tata alingaka, ngomba moke, nzete etiami likolo ya mokongo ya mwana ye moko, mpe mwana azali kotambola na se ya nzete wana. Likambo oyo esalemaki mbala mibale kati na Biblia. Mbala ya liboso, na Genèse 22, Nzambe apekisaki mbeli. Nzambe atiaki mpate ya kokitanisa na esika ya mwana. Mbala ya mibale, na ekulusu, moto moko te apekisaki liwa. Mbala oyo, Mwana azalaki mokitani. Tala bokeseni mosusu kati na bimoniseli mibale. Izaki atunaki, "Wapi mpate?" Ezalaki na eyano te na motuna ya Izaki mokolo wana. Eyano eyaki na sima, na ebale Yordani, epai ya Yoane. Yoane alakisaki na mosapi moto moko oyo azalaki kotambola epai na ye.)

C5. Yoane 1:29 Mokolo oyo elandaki, wana Yoane amonaki Yesu koya epai na ye, alobaki: — Tala Mpate ya Nzambe, oyo alongolaka lisumu ya mokili.

ALOBAKI: — TALA MPATE YA NZAMBE, OYO ALONGOLAKA LISUMU YA MOKILI.

C6. Ebandeli 22:2 Nzambe alobaki na ye: — Zwa Izaki, mwana na yo ya mobali, mwana na yo se moko oyo olingaka; kende na mokili ya Morija, mpe kuna, okopesa Ngai ye lokola mbeka ya kotumba na likolo ya ngomba oyo nakolakisa yo.

Yoane 3:16 Pamba te Nzambe alingaki mokili mingi penza, yango wana apesaki Mwana na Ye se moko, mpo ete moto nyonso oyo akondima Ye akufa te kasi azwa bomoi ya seko. **[G3439 monogenes ■]**

MWANA NA YO SE MOKO, OYO OLINGAKA --> APESAKI MWANA NA YE SE MOKO, OYO ABOTAMAKI.

C7. Ba-Ebre 11:17 Mpo na kondima, Abrayami akabaki Izaki lokola mbeka tango Nzambe amekaki ye motema; amilengelaki mpo na kokaba mwana na ye wana kaka moko, atako azalaki na elaka. (18) Nzambe alobaki na ye: «Ezali na nzela ya Izaki nde okozwa bakitani.» (19) Abrayami azalaki na elikya ete Nzambe azali na makoki ya kosekwisa Izaki longwa na bakufi, yango wana Nzambe azongiselaki ye mwana na ye: yango ezalaki kaka elilingi.

APESAKI MWANA NA YE SE MOKO OYO ABOTAKI --> KANISAKI ETE NZAMBE AZALI NA LIKOKI YA KOSEKWISA YE, ATA UTA NA BAKUFI.

(Makanisi na ngai moko: Mokomi ya mokanda ya Ebre asalelaka liloba moko ya Greke mpo na Izaki lokola oyo Yoane asalelaka mpo na Yesu. Liloba wana ezali "mwana se moko abotami," monogenes (G3439). Mokomi ya mokanda ya Ebre ayebisi biso makanisi ya Abrayama na nzela ya kokende likolo ya ngomba. Abrayama azalaki komanyola ete Nzambe akoki kosekwisa mwana wuta na bakufi. Abrayama ayebisaki bilenge mibali oyo bazalaki na nse ya ngomba: "Ngai na mwana tokokende kuna mpe tokosambela, mpe tokozonga epai na bino." Abrayama azalaki kolikia kozonga na nse ya ngomba elongo na Izaki. Mokomi ya mokanda ya Ebre alobi ete Abrayama azwaki lisusu Izaki "na lolenge ya elilingi." Elilingi awa elingi koloba elilingi to elembo. Mikolo misato sima ya etinda, mwana oyo azalaki pene ya kufa azongaki na bomoi.)

LISOLO MOKE NA NTINA YA ESIKA — makanisi ya kosunga, kasi likambo te oyo bavelo ezali koloba polele

2 Masolo ya Kala 3:1 Salomo abandaki kotonga Tempelo ya Yawe kati na Yelusalemi, na likolo ya ngomba Morija epai wapi Yawe abimelaki Davidi, tata na ye, mpe kaka na esika oyo Davidi abongisaki na etando ya Orinani, moto ya Yebusi.

SALOMO ABANDAKI KOTONGA TEMPELO YA Yawe KATI NA YELUSALEMI.

[BAVERSITE ESANGISAMI—MOKAPO MOKO TE ELOBI YANGO YANGO MOKO]

(Makanisi na ngai moko: Ebandeli 22:2 ekomi nkombo ya esika oyo Nzambe atindaki Abrahamu ete ezali mokili ya Moria. 2 Ntango 3:1 ekomi nkombo ya esika oyo Salomo atongaki tempelo ete ezali ngomba Moria, na Yelusalemi. Ngomba ya kokoba te ya kobonza Izaki mpe ngomba ya mabonza nyonso ya tempelo oyo elandaki bongo, esalaka nkombo moko. Yelusalemi mpe ezali engumba wana moko oyo basoda babakaki Yesu na ekulusu na libanda ya lopango ya engumba. Loba kaka makambo oyo Makomi elobi. Makomi elobi te ete Golgota ezalaki libanga moko na Moria. Makomi elobi ete ezali nkombo moko, molóngó moko ya bangomba, mpe engumba moko. Maloba ya Abrahamu moko ezalaki "Na ngomba ya Yawe ekomonana." Abrahamu alobaki maloba wana na ntango ekoya.)

KOSUKISA

Yoane 8:56 Tata na bino, Abrayami, atondaki na esengo, wana akanisaki ete akomona mokolo na Ngai. Amonaki yango mpe atondaki na esengo. (57) Bayuda balobaki na Ye: — Nini? Yo moto oyo okokisi nanu te ata mibu tuku mitano ya mbotama, ozali koloba ete omonaki Abrayami! (58) Yesu azongisaki: — Nazali koloba na bino penza ya solo: liboso ete Abrayami abotama, Ngai nazali. (59) Tango Bayuda bayokaki bongo, balokotaki mabanga mpo na kobamba Yesu, kasi abombamaki mpe abimaki libanda ya lopango ya Tempelo.

LIBOSO ETE ABRAHAMU AZALA, NAZALI --> BONGO BAKAMATAKI MABANGA MPO NA KOBWAKELA YE.

(Makanisi na ngai moko: Tia bisika oyo mibale pembeni na pembeni mpe tika bokeseni epesa liteya. Na nzete ya mwa, mongongo oyo euti na móto elobi NAZALI. Moize abombi elongi na ye na nzete ya mwa. Na tempelo, moto moko atelembi liboso ya ebele ya bato mpe alobi NAZALI. Ebele ya bato ekamati mabanga. Ebele ya bato ezalaki na mobulungano te na oyo Yesu alobaki. Ebele ya bato esosolaki Yesu malamuni mpenza. Ebele ya bato esambisaki maloba ya Yesu ete ebongi na kobamba mabanga. Bomona lisusu ete Yesu alobaki te "liboso ete Abrahamu azala, NAZALAKI." Yesu alobaki NAZALI.)

MOKAPO MOKE YA MOMEKANO

1. Ebandeli 1:26 — Mpe Nzambe alobaki : Tosala moto na elilingi na biso, na bomoto na biso:

- a) na elilingi na biso
- b) tala, ezalaki malamuni mingi
- c) na elilingi ya Nzambe akelaki ye

2. Ebandeli 16:13 — Mpe abengaki nkombo ya Yawe oyo alobaki na ye:

- a) Yo Nzambe omonaka ngai
- b) Namoni Nzambe elongi na elongi
- c) Nazali awa; tinda ngai

3. Kobima 3:14 — Mpe Nzambe alobaki na Mose:

- a) Nazali Nzambe ya tata na yo
- b) NAZALI OYO NAZALI
- c) Nazali Yawe, mpe mosusu azali te

4. Yoane 8:58 — Yesu alobaki na bango: Ya solo, ya solo, nazali koloba na bino:

- a) Tata na yo Abrahama asepelaki komona mokolo na ngai
- b) Liboso ete Abrayama azala, nazali
- c) Moto moko te amoni Nzambe ata mokolo moko

5. Basambisi 13:22 — Mpe Manoa alobaki na mwasi na ye: Tokokufa solo:

- a) mpo nazali moto ya bambebu ya mbindo
- b) pamba te esika oyo otelemi ezali mabele ya bule
- c) mpo tomonaki Nzambe

6. Yosua 5:15 — Mpe mokonzi ya mampinga ya Yawe alobaki na Yosua:

- a) Longola sapato na yo na makolo na yo
- b) Ozali mpo na biso, to mpo na banguna na biso?
- c) Zonga epai ya nkolo-mwasi na yo

7. Ebandeli 22:8 — Nzambe akomipesa mpate mpo na mbeka ya kotumba:

- a) mpe atyaki yango likolo ya Yisaka, mwana na ye
- b) bongo bango mibale bakendekei elongo
- c) tala móto mpe bakoni

BIYANO YA SOLO: 1-a, 2-a, 3-b, 4-b, 5-c, 6-a, 7-b

BOYEBI EYA LOKETO YA BOYEKOLI OYO

NDENGE NINI ELILI EKOLAKISAKA POLE: NZETE OYO BATYAKI NA MOKONGO YA YISAKA (GENÈSE 22:6) MPE KURUSU OYO BATYAKI NA MOKONGO YA MWANA (YOANE 19:17). ELILI YANGO EMONANAKI NA NGOMBA. NZOTO EMONANAKI LIBANDA YA ENGUMBA.

--> NZELA YA MWA MOPANZI: MALOBA "BISO" MPE "NA BISO" YA EBANDELI 1:26, ESANGISAMI NA "NKOLO MOKO" YA KOLIMBOLA MIBEKO 6:4, EFUNGOLI NZELA EPAI YA BOYEKOLI MOBIMBA YA BONZAMBE. BONZAMBE EZALI NZAMBE MOKO, ELONGO NA TATA, MWANA, MPE MOLIMO MOSANTU, BAKOMBO YA BATO YA SOLO NDENGE NA NDENGE NA KATI YA BIBLIA MOBIMBA. BOYEKOLI OYO ESIMBAKI KAKA MOPANZI YA BOYEKOLI WANA MOBIMBA.

--> EMONISELI OYO EKOKI KOZALA: JAKOBO ATUNAKI MOTO OYO ABUNDAKI NA YE NA MONOKANDOLO NA EBANDELI 32 NKOMBO NA YE MOKO, KASI APESAMELAKI EYANO YA BOBOYI (EBANDELI 32:29). MANOA ATUNAKI ANZELU YA YAWA NKOMBO NA YE MOKO, MPE AYEBISAMAKI ETE NKOMBO YANGO EZALAKI PILIY (H6383), OYO ELEKI KOKAMWA MPO NA KOYEBANA (BASAMBISI 13:18). NA NSIMA, YISAYA ALOBI ETE MWANA OYO ABOTAMI MPO NA BISO AKOBENGAMA YE OYO AKAMWISI, PELE (H6382), OYO EUTI NA MOSISA MOKO WANA (YISAYA 9:6). NKOMBO OYO EZALAKI EYEBANI TE NA TESTAMA YA KALA ESAKOLAMI LIKOLO YA MWANA MOKO YA MOKE. NA NSUKA YA BIBLIA, WANA AZALI KOYA LONGWA NA LIKOLO NA MPUNDA, YESU AZALI KAKA NA NKOMBO OYO MOTO MOKO TE AYEBI LONGOLA KAKA YE MOKO (EMONISELI 19:12). NKOMBO YANGO EPESAMI, MPE NKOMBO YANGO EZALI KAKA NA BOZINDO KOLEKA OYO BOYEKOLI OYO EYEBISAKI.

MALOBA YA NTINA YA GRIKI

“se moko oyo abotami” — G3439 monogenes — abotami kaka moko; azali kaka moko ya ndenge na ye; azali se moko na lolenge na ye

Monogenes esalelamaka mpo na Mwana. Monogenes esalelamaka mpo na Izaki na Baebre 11:17.

“alakisamaki” — G1834 exegeomai — kokamba na libanda; komema na libanda; koyebisa mobimba; kosala ete eyebana

Moto moko te amoni Nzambe. Mwana se moko abotama amemi Nzambe na libanda esika Nzambe akoki komonana.

MAKAMBO YA NTINA YA EBREU

“anzelu / ntoma” — H4397 malak — moto oyo atindami; motindami; anzelu

Liloba oyo elobeli mokumba, kasi ezaleli te. Liloba oyo esalelamaka mpo na bato. Liloba oyo esalelamaka mpo na basakoli. Liloba oyo esalelamaka mpo na bikelamu ya likolo. Liloba oyo yango moko eyebisaka yo ata mokolo moko te SOKI moto oyo atindamaki azali nini. Liloba oyo yango moko eyebisaka yo kaka ete moto atindamaki. Maloba ya Biblia oyo ezingi yango nde esengeli koyebisa yo oyo etikali. Maloba ya Biblia oyo ezingi yango eyebisaka solo oyo etikali na masolo oyo.

“Nzambe” — H430 elohim — Nzambe; banzambe; Nzambe ya solo

Elohim ezali lolenge ya bomike-noki. Elohim esalelamaka mbala na mbala mpo na Nzambe moko ya solo, elongo na baverbe ya moto moko. Liloba oyo yango moko ememi bokoko oyo boyekoli oyo ezali kotala.

“moko” — H259 echad — moko; basangani; ya liboso

Echad ezali liloba oyo elobami na "Yawe Nzambe na biso azali Yawe moko." Echad ezali liloba moko oyo esalelamaki mpo na pokwa mpe ntongo oyo babengaki mokolo MOKO. Echad ezali liloba moko oyo esalelamaki mpo na mobali na mwasi na ye kokoma nzoto MOKO.

“mwana se moko” — H3173 yachiyd — se moko; se moko kaka; oyo azali ye moko; molingami

Ezalisi 22 ebengi Izaki "mwana na yo se moko" mbala misato ekeseni. Yachiyd elingi koloba moko mpe kaka moko.

“mabaya / nzete” — H6086 ets — nzete; mabaya; libaya; etanda; nzete moke

Ets ezali liloba moko ya Ebre oyo ezali kolimbola ezala nzete ya bomoi to mabaya oyo ekatami. Ets ezali liloba oyo elakisi mabaya oyo Abrahama atyaki likolo ya Izaki.

“sekele / ya kokamwa” — H6383 piliy — ya kokamwa; ya kokamwa mingi mpo na koyebana

Piliy ezali liloba oyo anzelu ya Nkolo apesaki Manoa mpo na kolimbola nkombo na ye moko. Piliy euti na mosisa moko na nkombo pele oyo ezali na Yisaya 9:6.

“mokonzi” — H8269 sar — mokambi; mokonzi; kapita; mwana-mokonzi; moyangeli

Sar ezali nkombo oyo mobali oyo asimbaki mopanga apesaki mpo na ye libanda ya Jeriko.

“NAZALI” — H1961 hayah — kozala; kozala na bomoi; kokoma

Hayah ezali liloba ya ebandeli oyo ezali na se ya "NAZALI OYO NAZALI" pene na nzete oyo ezalaki kopela na moto kasi ezikaki te.

SOURCES & CREDITS

Scripture: Lingala Bible (CC BY-SA 4.0) — a redistributable edition, looked up exactly and never machine-translated.

Alternate chapter/verse numbering reconciled with STEP Bible TVTMS (CC BY 4.0).

Strong's numbering & original-language data: OpenScriptures Hebrew Bible (CC BY 4.0); STEP Bible.org — TAHOT/TAGNT/TBESH/TBESG (CC BY 4.0); Robinson-Pierpont Byzantine Majority Text (Public Domain); Strong's dictionary, 1890 (Public Domain).

Typography: Google Noto fonts (SIL Open Font License 1.1).

© SEE MORE JESUS · wanttoseemore.com — shared under Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0).